

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 326

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 9 februari 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Examencommissie - Impact coronacrisis

De examencommissie secundair onderwijs is een belangrijk alternatief voor het klassieke onderwijs om jongeren hun diploma te laten behalen. Door de coronacrisis was ze echter - zij het tijdelijk - gesloten maar vooral ook in een andere vorm (videogesprekken) actief. Dat kan jongeren afgeremd hebben. Het is nodig de gevolgen ervan te evalueren en de potentiële effecten van corona op de examencommissie verder te belichten.

In het verleden stelde ik de minister al schriftelijke vragen over de impact van de coronacrisis. Uit de antwoorden op vraag nr. 147 van 17 november 2020 en vraag nr. 430 van 5 februari 2021 bleek dat het aantal inschrijvingen bij de examencommissie al twee jaar op rij daalde.

Als verklaring werd de hervorming van het examenprogramma voor het beroepsonderwijs gegeven terwijl de impact van de coronacrisis nog niet ingeschat kon worden. Het nieuwe schooljaar is ondertussen opnieuw van start gegaan en de scholen keren terug naar het nieuwe normaal. Daarom deze vervolgvraag om te peilen naar actuele cijfers om op die manier de situatie opnieuw te kunnen analyseren.

1. Kan de minister een update voor 2021 geven van het aantal inschrijvingen? Graag een overzicht per provincie en per maand.
2. Kan de minister het hierboven gevraagde overzicht verder opsplitsen per graad en per gevolgde opleiding?
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal examens afgelegd in 2021 voor de examencommissie? Graag een onderverdeling tussen geslaagd en niet geslaagd? Merkt de minister een verschil tussen online en offline afgelegde examens?
4. Kan de minister voor 2021 per provincie een overzicht geven van het aantal door de examencommissie uitgereikte diploma's en getuigschriften? Graag een opsplitsing per gevolgde opleiding.
5. Nu we in het onderwijs opnieuw kunnen overschakelen naar voltijds onderwijs op school, is een finale analyse van de impact van de coronacrisis op de examencommissie mogelijk en noodzakelijk.
 - a) Hoe evalueert de minister de werking van de examencommissie gedurende de crisis?

**Vlaams
Parlement**

- b) Had de examencommissie niet sneller kunnen overschakelen op online infosessies?
 - c) Heeft de examencommissie studenten met een moeilijkere toegang tot technologie voldoende ondersteund?
 - d) Verwacht de minister dat het aantal inschrijvingen voor de examencommissie in de volgende jaren opnieuw gaat stijgen? Zo niet, ziet de minister dit als een probleem? Zo ja, hoe plant de minister dit aan te pakken?
6. Het examenprogramma voor het beroepsonderwijs is enkele jaren geleden veranderd. Zo is er nu een grotere focus op het praktische luik om de doorstroom naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken.

Hoe evalueert de minister deze wijziging?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 326 van 9 februari 2022

van **BRECHT WARNEZ**

1. In 2021 schreven 3.235 kandidaten zich voor het eerst in bij de Examencommissie secundair onderwijs. Dat is 29% meer dan het jaar ervoor. Kandidaten schrijven zich online doorlopend in via het kandidatenplatform.

Percentage per regio

regio	kandidaten
Antwerpen	36%
Brussels Hoofdstedelijk gewest	6%
Limburg	9%
Oost-Vlaanderen	18%
Vlaams Brabant	20%
Waals Gewest	1%
West-Vlaanderen	10%

2. Actieve kandidaten per graad en studierichting

graad	studierichting en onderwijsvorm	aantal kandidaten
eerste graad	Basisvorming A-stroom	223
	Basisvorming B-stroom	44
	totaal eerste graad	267
tweede graad	Economie (aso)	96
	Humane wetenschappen (aso)	100
	Latijn (aso)	29
	Wetenschappen (aso)	172
	Kantoor (bso)	113
	Beeldende en architecturale kunsten (kso)	19
	Handel-talen (tso)	79
totaal tweede graad	608	
derde graad	Economie-moderne talen (aso)	362
	Economie-wetenschappen (aso)	98
	Economie-wiskunde (aso)	131
	Humane wetenschappen (aso)	1.709
	Latijn-moderne talen (aso)	41
	Latijn-wetenschappen (aso)	29
	Latijn-wiskunde (aso)	38
	Moderne talen-wetenschappen (aso)	96
Moderne talen-wiskunde (aso)	19	

	Wetenschappen-wiskunde (aso)	512
	Kantoor (bso)	734
	Logistiek (bso)	266
	Beeldende vorming (kso)	92
	Muziek (kso)	19
	Farmaceutisch technisch assistent (tso)	112
	Fotografie (tso)	127
	Handel (tso)	524
	LO-Sport (tso)	144
	Onthaal en pr (tso)	211
	Secretariaat-talen (tso)	239
	Sociale en technische wetenschappen (tso)	1.153
	Totaal derde graad	6.656
	totaal kandidaten	7.531

3. De kandidaten legden in 2021 in totaal 42.200 examens af. De Examencommissie merkt geen significant verschil tussen de slaagcijfers van online examens en examens in het examen centrum. De verschillen zitten eerder in de praktische organisatie, de personeelsinzet voor de ondersteuning van kandidaten, het kostenplaatje en de aangepaste fraudecontroles.

Aantal examens per examentype in 2021

Afgelegde examens	Aantal
Digitale examens	30 314
Digitaal- schriftelijke examens	1885
Mondelinge examens	9497
Praktijkexamens	282
Assessments	222

Slaagcijfers per graad en onderwijsvorm in 2021

graad	onderwijsvorm	deelnemers	Aantal geslaagd	% geslaagd
eerste graad	A-stroom	1028	812	79%
	B-stroom	184	143	78%
tweede graad	aso	1535	1025	67%
	bso	468	371	79%
	kso	62	36	58%
	tso	352	214	61%
derde graad	aso	13470	6620	49%
	bso	2857	2234	78%
	kso	463	296	64%
	tso	12667	6969	55%

4. De Examencommissie houdt enkel gegevens bij over het aantal uitgereikte getuigschriften en diploma's per kalenderjaar.

Diploma's en getuigschriften 2021	Aantal
Getuigschriften	114
Diploma's	922
Totaal	1036

5. a) De Examencommissie heeft in maart 2020 bij de start van de coronacrisis onmiddellijk een robuust plan opgesteld om ervoor te zorgen dat alle examens zo snel mogelijk kwaliteitsvol en in veilige omstandigheden konden verlopen. De commissie richtte het examen centrum in volgens de strikte coronamaatregelen, creëerde een extra examenruimte om voldoende capaciteit te behouden en organiseerde alternatieve examens online. Na een sluiting van het examen centrum tijdens de eerste lockdown in maart 2020 konden de mondelinge taalexamens, de portfolio-interviews en de assessments onthaal al in april worden hervat na een intensief proeftraject. Eind mei konden de digitale examens hervat worden in het examen centrum en organiseerde de Examencommissie de hele zomer doorlopend examens zodat de kandidaten geen noemenswaardige vertraging zouden oplopen, alle examens op korte termijn konden ingehaald worden zodat de jongeren hun getuigschrift of diploma tijdig zouden behalen en de start van het schooljaar of academiejaar niet zouden missen.

In november en december 2020 moest de Examencommissie het examen centrum opnieuw tijdelijk sluiten. In deze periode organiseerde ze voor het eerst digitale examens online via een proctoringsysteem voor grote groepen van kandidaten uit de derde graad. Op deze manier konden kandidaten thuis examen afleggen in een gemonitorde omgeving om de betrouwbaarheid van het examen te garanderen. Voor meer dan 90% van de kandidaten bleek dit een succesvolle oplossing te zijn.

Mijn conclusie is dat de Examencommissie een degelijk plan heeft ontworpen waarmee ze snel kan schakelen op momenten dat het nodig blijkt te zijn zonder af te doen aan de kwaliteit van de examens en het examenverloop. De Examencommissie leverde heel wat inspanningen om dit mogelijk te maken. Ze organiseerde veel meer examenssessies dan strikt genomen nodig was om iedereen maximale kansen te geven.

- b) De Examencommissie besliste onmiddellijk na de sluiting van het examen centrum in maart 2020 om geen nieuwe inschrijvingen te aanvaarden tot 15 augustus. Op dat moment was nog niet duidelijk hoe snel ze weer zou kunnen opstarten en welke alternatieven er mogelijk waren voor de examens. Met meer dan 6.000 potentiële deelnemers was voorzichtigheid geboden en lag de focus op het garanderen van voldoende examens binnen een aanvaardbare tijd voor wie al in een traject zat. De deadline voor het lanceren van een online infosessie in korte filmpjes via de website werd dus vrij snel bepaald en bleek ook een haalbare maar goede keuze. Nieuwe kandidaten vonden vrij snel weer de weg naar de Examencommissie.
- c) Ja, kandidaten die thuis niet over de nodige infrastructuur beschikten om een mondeling examen, interview of assessment online af te leggen mochten een afspraak maken om naar het examen centrum te komen. Ze kregen dan een aparte ruimte en een computer om het online examen in goede omstandigheden af te leggen.

De Examencommissie zette ook heel wat personeel in om kandidaten te ondersteunen bij technische vragen of problemen. Bij elk examen is er een onthaalmedewerker die de kandidaat ontvangt en helpt bij het doorlopen van de

stappen. Er was een vast testmoment voor kandidaten die nog nooit een online examen hebben afgelegd en die kunnen testen of hun internet sterk genoeg is en alles goed functioneert. En ten slotte richtte de commissie ook een extra escalatiepunt om technische problemen tijdens online examens zo snel mogelijk te kunnen opvangen.

d) Het aantal nieuwe inschrijvingen bij de Examencommissie is de voorbije 2 jaren opnieuw licht gestegen.

6. Met de hervorming wilde de Examencommissie het arbeidsmarktgedeelte van de studierichting scherpstellen. Op die manier kregen we zicht op de praktijkkennis van leerlingen en voorkomen we dat leerlingen enkel voor een bso-studierichting kiezen om sneller het diploma secundair onderwijs te behalen.

Heel wat kandidaten die vroeger voor bso kozen, schrijven zich sinds de hervorming in voor een studierichting in aso of tso. Dat heeft een negatief effect op de slaagcijfers waardoor jongeren soms meerdere examenbeurten nodig hebben maar voorkomt wel dat ze met onvoldoende doorstroomcompetenties instromen in het hoger onderwijs.

Kandidaten die kiezen voor bso moeten voldoende praktijkervaring kunnen voorleggen via een portfolio voor ze mogen deelnemen aan de assessments. De Examencommissie ziet een duidelijk verband tussen de slaagkans op de assessments en de kwaliteit van de portfolio's waarin de kandidaten hun ervaring per competentie bewijzen en ook staven met bewijzen uit arbeidsovereenkomsten of stageovereenkomsten. Wie de competenties voldoende ingeoeft heeft in een reële werksituatie heeft een mooie slaagkans en blijkt dus effectief klaar te zijn voor de arbeidsmarkt.